

Đi u Văn

Tác Giả: Nam Cao

Thứ Hai, 14 Tháng 2 Năm 2011 17:10

Th là xong. Anh ch t r i đ y nh ? Không l tôi l i vui khi đ c m t cái tin nh th .

Nh ng th t tôi cũng không bi t có nên bu n không đ y. Có ng i b o: "S ng kh đ n đâu, cũng còn h n ch t; cái tâm lý chung c a ng i đ i nh v y".

Tuy v y, tôi đã bu n. Bu n đ n n i su t m t đêm không ng đ c. Th t đ y, anh Phúc .

Ng i ta th ng trách tôi vô tình c m. Nh m. Tôi ch g m ghét s gi trá mà thôi. Mà b i ghét gi trá quá, tôi l i thành ra gi trá.

Có đi u tôi gi trá theo cách khác: tôi c ý đóng cũi s t tình c m tôi.

Th y ng i ta th ng xót quá d dàng, tôi quá s lòng th ng; th y nhi u ng i khóc quá tài tình, tôi b ng x u h m i khi ch c khóc. Tôi có đ n đ a ma anh cũng b ng th a. Đã có kh i ng i th ng ti c anh.

Đi u Văn

Tác Giả: Nam Cao

Thứ Hai, 14 Tháng 2 Năm 2011 17:10

Đã có ngườ i vớ trớ cớ a anh quấ ngườ i lờ i nhữ mớ t chiế c vớ bào, và khóc nờ non nhữ mớ t bở n âm nhữ c mớ i. Có lờ chớ có hai đờ a con anh là chúng không làm thớ m thiế t quá thôi. Chúng không gào. Chúng không lắ n trên đờ ng nhữ mớ t con đờ a phớ i vớ i. Chúng không chép miế ng, ngoớ o đờ u. Chúng ngắ ngắ, giớ ng đờ i mớ t ngớ n ngớ . Thớ nh thoớ ng, nớ c mớ t chúng mớ i đờ a ra, thì chúng lờ i vớ i quớ t ngang tay áo.

Ớ y thớ mà chúng mớ i chính là nhữ ng kớ thớ ng anh nhớ t. Chúng biế t đờ i anh là đờ i chúng. Anh chớ t đi, chúng chớ còn mớ t cách, là đi ắ n mắ y.

Anh Phúc ớ i! Anh đã thớ y chớ a? Tôi không lờ n lờ n vào trong bở n ngườ i đi đờ a đắ m ma anh, nhữ ng hờ n tôi theo đắ m ma anh.

Tôi giớ ng nhữ cô gái ngắ thớ mớ i bớ t đờ u yêu. Cô vớ không đờ ý, khi ngườ i yêu đi ngang qua cớ a nhà cô; nhữ ng lờ i len lén nhìn theo rớ t lâu khi chàng đi khớ i.

Tôi cũng thớ . Tôi cớ làm thính khi ngườ i ta khóc đờ a anh. Nhữ ng bây giớ đây, khi mớ i ngườ i đã im rớ i, tôi đóng kín cớ a phòng, ngớ i mớ t mình trớ c bàn viế t cớ a tôi, búi ngủi đờ a đắ m ma anh trong tâm tớ ng. Cái đắ m ma cũng đờ ng trớ ng lờ m.

Tôi theo dờ i anh, tớ lúc chúng ta mớ i quen nhau cho đờ n tớ n lờ huyế t ngườ i ta vớ a vùi anh xuế ng. Nhữ vớ y hớ a chắ ng mớ i có thớ gớ i là trớ n nghĩa.

o o o

Tôi gớ n gửi anh, hớ i còn nhữ . Chúng ta sớ ng cớ nh nhau mớ y năm trớ i tớ i nhà mớ t bà bác tôi. Anh đờ thuê. Tôi nhữ vớ . Chúng ta hiớ u vớ i nhau rớ ng: hai chúng ta cùng khớ .

Không, anh Phúc ớ i! Chúng ta phớ i công bớ ng mớ i đờ c. Bà bác tôi không phớ i là ngườ i ác

Đi u Văn

Tác Giả: Nam Cao

Thứ Hai, 14 Tháng 2 Năm 2011 17:10

---

nghi t đầu. Có đi u bà kh quá nhi u r i. Khi ng i ta ph i r t ng gi t máu ra đ ki m đ ng ti n, thì l t nhiên là ng i ta ph i quý ti n ngang v i máu. Ch ng bà m t s m. Đã nhi u l n, bà toan b c đi b c n add, nh ng ch vì ti c c a, l i thôi.

Anh th nghĩ xem. Đi i v i m t thi u ph đ ng xuân, còn cái gì kh h n s l loi. y th mà bà cam ph n l loi đ kh kh gi l y ti n chính tay bà, không mu n đ l t tay ai. Bà m c lòng bà héo h t đi. Bà đây đ a thân bà. Có ph i bà cay nghi t ngay t v i chính bà mà tr đi không? Còn trách gì cái cách bà đ i đ i v i chúng ta! Bà keo cú và tham vi c l m. . . Bà có m i m t m ng con thôi. Ai ch t ng: quý h n vàng.

Có l bà cũng quý con. Nh ng không ph i vì th mà bà n i tay v i con đâu. M i b a ăn bà giao h n v i con m i mi ng đ u kho hay m i con tôm ph i ăn h t m t bát c m. Không đ m c thây. Nó c vi c ăn c m nh t ho c chan v i cái th m m tép m n h n cá mu i, mà c nhà ph i ăn quanh năm, su t tháng. Con đ đ t ru t ra còn th , còn nói gì t i cháu và đ a ! Ch c anh c c l m đ y, anh Phúc nh ? Làm gì tôi ch bi t. . .

Hãy nói ngay r ng: bà bác tôi coi anh không b ng con trâu anh th ng d t đi ch n. Con trâu là m t món ti n to. Nó làm l i r t nhi u. Nó ch t, ng i ta ph i b ngay ngót trăm đ ng b c t u con khác v thay nó. B i v y ng i ta c n chăm chút nó.

Còn anh, anh ch là m t th ng hèn. Anh đi còng còng nh m t ông lão tám m i. Cái c anh th t vào gi a hai cái vai rúm ró và xo. Đi u anh ngo o v m t bên đ cái c m nh n h ch lên phía bên kia. C m t cái thân hình p p c a anh không đáng m t đ ng xu. Ng i ta có c m t ng nh nuôi anh là m t s làm phúc đó thôi.

Anh ch t đi, ch ng thi u gì đ a nhanh nh n, c ng cát b ng v n anh. Anh ch là đ ăn h i. . . Ôi chao! Anh ăn h i nh ng gì?

Sáng ngày ra, anh u ng n c lã c m h i. B a tr a, anh đ c ba lùm lùm bát c m ngô ho c c m khoai. B a t i, ng i ta l i cho anh vài n m ngô rang ho c vài c khoai, c ráy. K ra thì b a nào cũng thòm thòm c . Ch có công vi c và nh ng l i ch i r a thì bao gi cũng th a b a t a tát. X i không k p!

Anh th c d y tr c gà và ng có l còn sau b n tu n s ng. Bi t mình ch m ch p v ng v , l i y u t quá không th x c vắc nh ng i ta, anh ch ch m ch m chú chú làm su t ngày, không m t phút nào dám ngh ng i. Anh làm c v đêm. Anh mong l y s c g ng c a chính anh đ bù l i s kém c i t tr i sinh; là c t l y s ch m ch , s kiên nh n và nh n n i đ g i lòng th ng c a ch .

Kh thân anh quá! Tôi th ng anh nh t vào nh ng lúc tr tr i hay nh ng tháng mùa đông. B nh hen c a anh l i d y lên. Anh th cũng đã là m t vi c khó nh c l m r i. Th mà anh v n d y s m, th c khuya, làm h t vi c nhà đ n vi c đ ng, ch khác ngày th ng m t cái là th nh tho ng anh ng ng l i đ ho sù s , th rít lên nh ti ng b , gà gà m t ra nh ng i say thu c l o. Trông anh nh ng lúc y ch ng khác gì m t con cò ch t rét. Có l n tôi ái ng i quá, b o anh:

- m quá th thì n m nhà đ p chi u mà ngh có h n không? Mình m, ai n nói?

Anh l c đ u, nói nh ng i ch c khóc:

- Đã đành, m thì ch c ng i ta cũng ph i lo cho mình ngh . Nh ng m t l n, hai l n còn đ c, ch nay m, mai m thì coi sao ti n? Ng i ta thuê mình cho mình làm ch không ph i là đ cho mình đ p chi u n m nh b già ng i ta. Thi t đ n ng i ta thì ng i ta ph i xót. . . V l i mình ăn c m, l y công c a ng i ta, thì mình ph i nghĩ.

Tôi ch chép mi ng, không còn bi t nói sao. Ng ng l i m t lát đ th , r i anh l i thong th ti p:

- y, tôi đã ph i nghĩ th mà cũng không xong đ y. Tôi có dám l i i đâu? Th mà l m lúc bà y còn nói cho nh là móc h ng, đ n g n ph i m a c m ra mà tr l i!

Thoáng th y bóng bà ch , anh l i v i vàng làm r t kh e ra b mình ch ng còn m đầu gì c

o o o

Đi u Văn

Tác Giả: Nam Cao

Thứ Hai, 14 Tháng 2 Năm 2011 17:10

Mỹ năm sau, tuy chng bàn nhau mà chúng ta b nhà bà bác tôi cùng m t đ. Tôi ra t nh h c. Anh t li u không đ s c đ theo ngh làm ru ng, đi h c ngh th may.

Tuy chng còn m y khi đ c g p anh, nhng xa xa tôi v n nh n đ c nhng tin t c v anh. Tôi bi t đ i khái tình c nh anh cũng chng h n gì tr c m y. Thôi thì cũng ph i v t mũi đút mi ng, đ c b a hôm lo b a mai, nhng cái ki p chúng mình thì ch có th thôi, mong h n làm sao đ c?

M t năm kia, ng i ta b o tôi r ng: anh mua i đ c m t cái máy khâu cũ sáu m i đ ng, nh chút ti n dành đ m đ c t khi c m n i cái kim và ba, b c ch c n l i hay ti n n non gì đ y. Cũng đáng m ng cho anh i m! T đ y, hình nh vi c làm ăn c a anh có đ ch u h n i p tr c.

M t hôm, có chút vi c ph i v quê, tôi g p anh, qu n áo tr ng bông, đ u ch i m t, chân kéo lê đôi gu c sà gòong i c c. Nghĩa là anh "di n" i m. Tôi i y làm ng c nhiên. Tôi t s ng c nhiên y v i m y ng i hàng xóm. H m m c i, b o tôi:

- Ai? Phúc y à? . . . Còn ph i nói! Bậy gì c u y t tu t ghê i m nhé! Ch t cái không t tu t, i s v nó chê, nó ph i lòng th ng khác thì h ng c.

Tôi s ng s t:

- Anh ta c i v r i! L y ai?

- Cái Th a, con nhà chú Thu n lùn y mà! . . . Con bé tình ra ph t! Mà ph i bi t là đ ng đ nh. Lúc nào cũng cái áo cánh cát bá, cái y m c xây th t tr ng, cái qu n l a buông chùng xu ng t n gót chân, v i chùm chìa khóa lúc la lúc c. . . N i bà lý, bà phó trong làng này cũng không ăn b n sang nh nó. Cô đ u cũng không ăn đ t.

Đi u Văn

Tác Giả: Nam Cao

Thứ Hai, 14 Tháng 2 Năm 2011 17:10

- Th mà nó ch u y anh ta?

- Thì còn y chó nào đ c mà ch y? Nó đĩ b cha đĩ y! Hai cái m t thì lúc nào cũng tít đi, hai cái má thì đ tía tia, cái m m thì toe toét; đ ng ai h i nói đùa, nói b n m t tí đã h h c i. Nó nhân tình nhân v i trăm th ng, b n lý đ ch ch ng anh nào không th m th t ra vào nhà nó.

. . . (đo n này trong b n in năm 1943 b nhòe m t m y dòng). . .

Anh cu Phúc thì mê nó t n, cho nó nào qu n a, nào áo cánh xát xi, nào y m v i phin. . . i c ti n n a y! Có th nó m i y cu c u v y, ch không thì đ i nào nó y. Trông anh chàng nh con giun ch t, không th ng đ c. Cu c u h i năm, sáu đám, có đ a nào nó ch u y đâu? Mà toàn nh ng đ a x u xí, v y b tre b y ngày không ai bu n nh t. y th mà thánh nhân đĩ khù kh , t nhiên v i ngay đ c m t con th t đ p! ...

H nói câu cu i v i m t v gì m a mai. Tôi bu n r u, h i:

- Th t ngày y nhau đ n gi , ch v có ch u . . . làm ăn đ ng đ n h n không?

- Làm? Làm gì? Nó thì ch ng bao gi làm c .

- Không! ... Tôi nói... Nghĩa là... ch ta có tu nh i, v cái đ ng kia khác, hay là v n ch ng nào t t y?

- À! K thì cũng đ ... b i vì anh ch ng chi u t n nó ch ng b t làm gì c , ch nhong nhóng su t ngày, c m b ng n c rớt đ n t n m m, l m khi cái qu n cái áo thay ra cũng anh ch ng gi t h .

Ôi thôi! Th thì h ng m t! Tôi đã g n bu t mi ng kêu lên th . B i vì tôi v n bi t anh là m t ng i hay g ng g ng . Anh đã g ng g ng y s ch m ch , s nh n nh c đ bù l i cái s c

Đi u Văn

Tác Giả: Nam Cao

Thứ Hai, 14 Tháng 2 Năm 2011 17:10

Yêu cầu anh đừng gọi lòng thòng cưa bà chớ ngày xưa, thì bây giờ anh lại gọi ng g g ng l y s
nuông chi u, s h mình c bù l i s kém c i v dung m o c a mình, đừng mong gì đ c lòng
yêu c a cô v đ p.

Gọi lòng thòng cưa m t ng i ch tham lam còn khó l m thay! Còn nói gì đ n s gọi lòng yêu
c a m t ng i đàn bà đ p, l ng l và nh đ ? H i ôi! Tr i th t b t công khi đ ng ra cái đ p và
cái x u. Loài ng i thích đ p, ghét x u đã ph h a vào s b t công c a tr i! Trong lúc th ng
anh quá, tôi nghĩ v nghĩ v n, đ n m t c lý trí và g n thành m t th ng đ h i...

B ng đi m t đ o r t lâu, tôi không tr l i quê nhà, đ bây giờ l i v h n đây, nh m t ng i
già c . Tôi đã g n quên h n anh r i. Nào có ph i là tôi là ng i chóng nh t tình đầu, nh ng bây
giờ tôi cũng đã có v , có con, có c m t gia đình. Tôi có bao nhiêu cái kh c a tôi. Chúng hút
t t c ý nghĩ c a tôi, khi n tôi s ng nh ki u m t ng i ích k . Óc tôi ch ng còn m t phút nào
đ c r nh rang đ nh đ n ng i b n kh s h i th u...

B ng dùng m t cái, tôi nghe tin anh ch t. Mà ch t nh th nào!... Anh m b n tháng nay. Cái
b nh hen kinh niên l i phát ra, nh th ng l m i năm, nh ng l n này đ đ i h n. Anh ch còn
làm đ c m t vi c th mà thôi.

Ti n dành đ m mòn đ n, r i h t h n. R i cái máy cũng ph i bán đi. Ng i v đ p c a anh, hai
con r i mà v n còn tr mau m u, v n ph i ăn, ph i tiêu, ph i m c áo y m tr ng bong và qu n
l a chùng sát đ t. Anh không th cung c p cho th n a, thì đã có m t anh th húi đ u cung
c p.

Th b anh n m ch t khô, ch t n đ i su t ngày đêm. Hai đ a con anh, o l nh m t cái lá úa
và bu n nh m t ti ng th dài ng i c r nhìn anh b ng đôi m t đ i đi vì đói quá. Chúng ngáp
luôn luôn. Gian nhà t i m, đ y mùi b nh t t và b a b n rác r i, mu i ru i. Ch có nh ng con
ru i là còn có v s ng, có v ho t đ ng và kh e m nh gi a cái th gi i m y u y, đã chìm m t
n a vào cõi ch t.

Ng i ta nghe th y nh ng ti ng th r c lên, nh ng ti ng rên và nh ng ti ng chép mi ng liên
h i. Anh nh t mi ng hay chán n n cho s ki p? Th nh tho ng đôi m t gà gà c a anh l i c m
to ra, l n l t đ a v phía hai đ a tr r i đ a ra phía c a.

Bên ngoài träi rät đäp. Näng täng bäng. Mät đän sä chỉ choä cäi nhau nhä mät lä trä con täp làm ngäi iän: chúng xäa xäi, chúng chanh chua, chúng cäp päi nhau mät cách vui vä và äm ä. Chim đäc, chim cái gäi nhau. Nhäng con chim non cũng đua đòi. Mät con ve lanh länh này träi iän con ve lanh länh khác.

Ôi chào! Đäi vui quá! Muôn loài säng mänh mä và sung säng. Không gian là mät đám häi xôn xao và räc rä.

Anh näm trong đây, nhä mät cái xác chät trong mä länh, chua chät nghĩ räng: mình không ăn nhäp gì đän cänh đùa vui cäa ngäi.... Đäi mät anh chìm đän, chìm đän đä mä đi. Đäi mi tím nhät đã căng lên. Chúng che cänh hiän täi đi đä mät cänh khác täa ra. Anh mä hänghe tiäng träng chäo ä xa vắng väng. äy là anh đang näm nhä läi nhäng ngày làng vào đám.

Chung quanh đänh täp näp... Ngäi iän vä anh cäi cät giäa chä đäng đäo äy väi nhäng anh trai làng chät nhä bäm mép... Còn anh thui thäi näm nhà đä quät cho hai con ngä, đä khän khän ru mäi khi thäng bé giäy, và đä thänh thoäng thä dài khi häi thänh nhänhàng cäa nó läi trä nên đäu đäu.... Anh đã chäu đäng tät cänhäng näi đau đän âm thäm äy, không mät län hé răng oán thán.

Nhäng lúc này, cái lúc anh gän chät mà vä anh vän không đäái täng đän anh mät chút, anh thäy nghän ngäo, uät täc. Cä anh täc läi. Häi thä bäng nhän mät lúc räi läi bät đäc ra, räc lên hän träc. Ngäc anh nhä có mät phiän đá näng đä lên. Chân tay anh länh toät đi. Ngäi iän anh bän rän bäi häi. Mä häi länh däm đäp trán. Đäm kéo lên säng säc trong cuäng häng. Anh chät mät! Anh chät mät! Anh không còn thä đäc!...

Đäi mät hoäng hät cäa anh chäc mä ra. Nhäng mí mät näng läm räi: anh phäi cä mäi gät đäc chúng lên. Đäi mät mät thän cuäng quät tìm hai đäa trä. Mäm anh ú ä... Giäa lúc äy thì cái phen liäp đäng. Ầ! Vä anh, ngäi iän vä đäp cäa anh đã vä. Anh läm ngäi đi, chäng biät vì sao. Đäi mät anh nhäm läi. Anh không muän nhìn mät nó? Nhäng käi nó đã läi đäu giäng anh väi mät vä buän räu giä đäi. Cái thä tiäng ngät nhä đäng cäa nó läi gäi anh:

- Thäy em äi!

Đôi mắt anh mở to. Chúng trợn ngóc lên để nhìn tất cả nỗi oán trách vào mắt nó. Trong lúc này nó nghĩ gì? Rồi không biết nó còn tìm đâu để cựa mình giật nấc cựa mắt để vãi ra. Nó đặt bàn tay lên ngực anh và máu máo:

- Thày em ơi! Thày em ơi!...

Tình người thật thanh cả nó làm anh thẫn thẫn. Anh nấc nấc trong ngực. Anh đã lị mủn tha thớt, tha thớt hết. Nấc cựa mắt anh ả ra để y mắt...

- Thày em ơi! Thày em làm sao thế?

Anh lị cựa... Không phải là cái lị cựa giun dũi đâu. Đó là cái lị cựa u thớt vụng. Anh biết anh không còn sống nữa. Anh tiếc vớ. Anh tiếc để... Nhưng chút tình thối ng - thành thớt hay gì trá - cả con vớ để đã làm anh sống lị. Anh lị nói để c, và anh nói:

- Tôi chết mắt! Thế nào tôi cũng chết... Tôi chết còn thêm mắt bát chè để đen. Nếu có thì bu em cho tôi mắt bát để tôi ăn cho mát ruột rồi tôi chết.

- Nhà không có để ng. Mà nếu cũng không kịp. Để tôi đi xem đâu có, mua cho thầy em mắt bát...

Vả nói nó vả máu mắt đi lỵ bát. Nó tong tở chớ ra khi cả. Anh nghe tiếng vớt áo nó bay soàn soẹt và chân nó chớ bình bịch. Chớ bao giờ nó tở vớ anh nhớ vớ, nhưng anh đã quên tất cả, và cớ tở ng tở ng suốt để nó toàn tở tở vớ anh nhớ vớ. Anh càng thêm tiếc để i...

Chao ôi! Giá anh đã để c ăn bát chè kia! Biết đâu anh đã chớ ng mát lòng, mát ruột mà sống để c? Nhưng vớ anh đi lâu quá. Nó đã gộp gộp mắt cái gì ở trên để ng làm nó lãng quên anh. Hay mắt kờ nào đã ngăn cản nó làm bớ n phớ n cuớ i cùng để vớ i mắt ngớ i chớ ng đã hết lòng

v i nó?

Anh không còn s c đ i. Cái ch t b kìm l i trong m t phút, l i b t đ u chuy n đ ng. Nó ti n d n, ti n d n, t chân l n t i đ u, r i t i b ng, r i t i ng c... Anh l i ho ng h t. Đ i m t anh c nhìn m i... Nh ng anh đ ch ng còn nhìn r ñ a. Ánh sáng lung linh, lung linh. Không gian b p b nh nh m t cái thuy n. M t anh loá ra. Chúng m đi. M i v t xóa nhoà. Có l nào nh th đ c? Anh u t c. Anh ñ ngh n. Anh c kêu lên m t ti ng, nh ng không đ c. Anh u ú ng c. Đ m đ b t ch t ng khí qu n r i. Anh ng t th . Anh cu ng cu ng, anh s h i, anh b t r t, anh choáng váng.... Ôi thôi! Anh ch t r i!

Bây gi thì s im l ng b t tuy t đ b t ch t đ i tai anh, chán nghe nh ng l i mai m a c a đ i r i. Bóng t i ph kín đ i m t anh, m thao l áo nhi u đ m đ nhìn trong bóng t i nh ng c nh nó làm anh nh c nhã.

Anh đ có th đ ng đ ng đ i v i nh ng chuy n c a loài ng i. V y thì anh Phúc i! Anh h y ngh cho yên! Nh ng chuy n đ i này bây gi ch còn là c a chúng t i.

Chúng t i, nh ng k đ đ đau kh , đ u t c, đ c ao, đ khát th m, đ th t v ng và v n hy v ng m i và ph i hy v ng m i.

S đ i không th c m m t m i th này đ u. T ng lai ph i sáng s a h n. M t r ng đ ng đ báo r i. M t m t tr i m i s m c lên trên n m m anh và bên trên đ u hai đ a con c i anh đ l i. M t bàn tay bè b n s n m l y bàn tay chúng và đ t chúng cùng đi t i m t cu c đ i đ p h n.